

Warszawa, 19-12-2024 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Zespół Prawa Administracyjnego
i Gospodarczego**

V.511.227.2024.KB

**Pan Arkadiusz Jedynak
Dyrektor Departamentu
Poboru Podatków
Ministerstwo Finansów
via ePUAP**

Szanowny Panie Dyrektorze,

uprzejmie informuję, że do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło pismo Pana [REDAKTED] (dalej: „Skarżący”) dotyczące zasad prowadzenia egzekucji administracyjnej.

Jak wynika z nadesłanej przez Skarżącego korespondencji, organ egzekucyjny dokonał dwukrotnego potrącenia należności ze świadczenia emerytalnego Skarżącego, które stanowi jego jedyne źródło utrzymania.

Stosownie do tytułu wykonawczego wystawionego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w [REDAKTED] zajęcia najpierw dokonał Zakład Ubezpieczeń Społecznych – na podstawie art. 139 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631, dalej: „ustawa o emeryturach z FUS”), a następnie po potrąceniu należności przez ZUS – bank, gdy pozostałe środki wpłynęły na konto bankowe Skarżącego – tym razem na podstawie art. 80 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505, ze zm., dalej: „ustawa o egzekucji”), zgodnie

z którym wzywa się bank, aby bez zgody organu egzekucyjnego nie dokonywał wypłat z rachunku bankowego.

Należy zauważyć, że emerytury i renty są świadczeniami finansowanymi z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w związku z tym egzekucja tych należności odbywa się na podstawie przepisów szczególnych – tj. cytowanej wyżej ustawy o emeryturach z FUS. Przepisy te przewidują, że organ egzekucyjny prowadząc egzekucję z emerytury lub renty ma obowiązek zastosować się do dwóch limitów potrąceń, tak aby pozostawić dłużnikowi - emerytowi lub renciście – środki finansowe niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

W przedstawionej przez Skarżącego sytuacji - Naczelnik Urzędu Skarbowego w [REDAKTED] - wyegzekwował od niego zarówno środki będące na koncie bankowym pochodzące ze świadczenia emerytalnego jak i wcześniej potrąconą kwotę (przez ZUS) również z tego świadczenia emerytalnego, w wyniku czego Skarżący został pozbawiony środków z kwoty wolnej od potrąceń i przeznaczonej na podstawowe bieżące potrzeby życiowe.

Jak zauważył Skarżący – kwota wolna od potrącenia powinna odpowiadać 75 % wypłaconego świadczenia emerytalnego – stosownie do art. 140 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 6 pkt 1 lit c ustawy o emeryturach z FUS, zgodnie z którym potrącenia, o których mowa w art. 139, mogą być dokonywane, z zastrzeżeniem art. 141, w przypadku innych egzekwowanych należności – do wysokości 25% świadczenia. Przepis art. 139 sankcjonuje bowiem możliwość dokonywania potrąceń ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie, tytułem należności szczegółowo sklasyfikowanych w ust. 1 tego artykułu.

Dokonanie dwóch czynności egzekucyjnych z jednego świadczenia emerytalnego spowodowało, że obciążenie należnościami egzekucyjnymi przekroczyło – w przypadku Skarżącego - wysokość 25 % świadczenia. Funkcja ochronna regulacji przewidzianych w ustawie o emeryturach z FUS jak również w ustawie o egzekucji w administracji jest zatem fikcyjna – skoro doprowadziła do pozostawienie w dyspozycji Skarżącego kwoty dużo mniejszej niż ta przewidziana ustawowo.

Mając na uwadze powyższe, działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, zwracam się do Pana Dyrektora z uprzejmą prośbą - na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1264, ze zm.) - o zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie.

Z wyrazami szacunku

Piotr Mierzejewski

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Skarżący